

فرهنگنامه هنر و زیبایی در قرآن و سنت:

(Dictionary of Art and Beauty in Qur'an and Hadith)

تمدن اسلامی در دل خود آثار هنری درخشانی را پدید آورده است که مخصوصاً در قرن اخیر با توجه به مطالعات پژوهشگران غربی و مسلمان ابعاد مختلفی از آن روشن شده است. در این میان منابع حدیثی از توجه کمتری برخوردار بوده‌اند. پژوهش حاضر می‌کوشد تا با استخراج مباحث مربوط به هنر و زیبایی از آیات قرآن کریم و احادیث در دو جهت به مطالعات این حوزه یاری رساند: نخست اینکه نحوه نگاه منابع اصلی اسلام به مسائل هنر و زیبایی روشن شود. دوم اینکه خود این منابع به مثابه آینه‌ای برای شناخت وضعیت هنر و زیبایی در روزگار نخستین اسلامی به کمک پژوهشگران بیاید. این پروژه از سال ۱۳۹۲ آغاز شده و فاز نخست آن به قرآن کریم و منابع حدیثی شیعه (۱۲۸ کتاب) می‌پردازد. پروژه‌ای میان‌رشته‌ای است و تلاش دارد تا با توجه به آخرین تحقیقات و پژوهش‌ها در زمینه هنر و زیبایی در اسلام و نیز مطالعات قرآنی و حدیثی و مباحث تاریخ‌تطور‌واژگان عربی، گفتگویی برقرار کند میان افق معاصر و افق نزول قرآن کریم و بیان و تدوین احادیث. در این پروژه تلاش بر آن است که آیات و احادیث به گونه‌ای تدوین و تنظیم شود که ناظر به مسائل هنرمندان و پژوهشگران معاصر باشد تا آنها بتوانند آن را در متن هنر و پژوهش خود به کار گیرند.

در فازهای بعدی منابع حدیثی اهل سنت و بخش معظم تراث مکتوب اسلامی تا پایان قرن چهارم در جستجوی موضوعات هنر و زیبایی مطالعه و بررسی خواهد شد تا نهایتاً پیکره کاملی از تمامی مباحث مرتبط با این حوزه فراهم شود.